

Мошковська О. А.,
д.е.н., професор, професор кафедри обліку та оподаткування,
Державний торговельно-економічний університет

РОЛЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В ОБЛІКОВІЙ СИСТЕМІ ПІДПРИЄМСТВ МОЛОЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Сучасна ситуація, що пов'язана з активними військовими діями, які нині відбуваються на території України у прикордонних районах країни, створюють простір військово-політичної невизначеності, що впливає на процеси економічного розвитку підприємств молочної промисловості. В цих умовах інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень з урахуванням об'єктивної та якісної інформації є найважливішим чинником забезпечення стійкості розвитку підприємств молокопереробного комплексу.

Нині система управлінського обліку молокопереробних підприємств має орієнтуватися на підвищену ризикованість виробничої діяльності, необхідність інформаційного забезпечення системи ризик-менеджменту воєнного часу. Відповідно збір інформації є найважливішим завданням системи інформаційного забезпечення ризик-менеджменту підприємства молокопереробної промисловості в умовах воєнного часу. При цьому система управлінського обліку повинна розширити сферу інформаційного забезпечення з метою управління. Інформація повинна виконувати не лише констатуючу роль, за фактом підтверджуючи проблеми з організаційно-економічною стійкістю підприємств, що функціонують на територіях, які так чи інакше піддаються впливу воєнних дій, а й створювати інформаційні умови для попередження та діагностики можливих проблем, пов'язаних із ризиками воєнного часу [2].

У зв'язку з вищезазначеним, слід зазначити, що інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень в умовах впливу ризиків військового характеру є функціональним комплексом, що забезпечує процес безперервного цілеспрямованого підбору відповідних інформативних показників, необхідних для здійснення аналізу, планування та підготовки ефективних оперативних

управлінських рішень, спрямованих на підтримку економічної та організаційної спроможності підприємств молокопереробного комплексу України [2].

Від якості, достовірності та повноти інформації, що використовується під час діагностичного аналізу, залежить ефективність функціонування всього механізму антикризового управління воєнного часу. Сам же процес інформаційного забезпечення ризик-менеджменту воєнного часу підприємств молокопереробної промисловості складається з наступних взаємопов'язаних етапів: збір інформації, її систематизація та класифікація, критичний аналіз та формування облікових даних, які є об'єктивними та їх достовірність не підлягає сумніву. При цьому слід наголосити, що в обліково-аналітичному забезпеченні можна виділити два аспекти: інформаційний та стратегічний. Інформаційний аспект полягає в тому, що дана система є інформаційним ресурсом та методами їх організації, необхідними та достатніми для того, щоб здійснювати аналітичні заходи і тим самим забезпечувати фінансову ефективність молокопереробного підприємства [1]. Стратегічний аспект розглядається з погляду управління підприємством, як алгоритм дій підприємства, спрямований на розробку та застосування найбільш ефективних шляхів оптимізації діяльності з урахуванням умов воєнного часу.

Звідси випливає, що обліково-аналітичне забезпечення має виступати своєрідною гарантією можливості прийняття найбільш ефективних рішень у сфері управління молокопереробним підприємством, враховуючи, що ці рішення мають стосуватися таких сфер, як переміщення виробництва, зміна логістики, зміна технологічного процесу молокопереробки, коригування стратегії підприємства, диверсифікації виробництва тощо. У загальному вигляді інформаційна система ризик-менеджменту, за її ефективного функціонування, має шанси трансформувати у розвинену обліково-аналітичну систему забезпечення управління, яка може стати основою для формування системи управлінського обліку у повоєнний час.

Особливого значення дана діяльність набуває у світлі різних управлінсько-організаційних, технологічних трансформацій, що відбуваються на

молокопереробних підприємствах з урахуванням тих факторів, що визначають сучасну ситуацію в галузі. Тому, перед управлінським обліком стоїть завдання розробки інформаційної моделі розвитку молокопереробного підприємства з урахуванням поточних реалій. Сам процес моделювання містить наступні кроки: доцільно розглянути всі ланцюжки в інформаційній системі, починаючи з отримання вихідних відомостей, їхнього поступового перетворення та отримання результуючих даних. При цьому визначається роль кожного підрозділу у комплексі управлінських робіт та уточнюються їх функції; здійснюється визначення первинних даних, необхідних для формування результуючих показників; відслідковується процес одержання додаткових характеристик існуючої інформаційної системи; відбудовується схема інформаційних зв'язків функціональних підрозділів підприємства між собою та із зовнішнім середовищем, що дозволяє ефективно управляти інформаційними потоками [3], що формують умови та зміст управлінських рішень на молокопереробних підприємствах в умовах воєнних дій.

Доцільно зробити висновок, що обліково-аналітичне забезпечення сприяє створенню єдиної системи інформаційної підтримки молокопереробного підприємства, мета якої – визначення шляхів оптимізації та підвищення ефективності її діяльності в умовах воєнного стану.

Література

1. Задорожний, З., Муравський, В., Семанюк, В., Гуменна-Дерій М. Глобальні принципи управлінського обліку в системі забезпечення ресурсного потенціалу підприємства. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 2022, 3(44), 63–71.
2. Косташ Т.В., Карп А.Г. Роль управлінського обліку в інформаційному забезпеченні управління підприємством. *Міжнародний науковий журнал «Грааль науки»*. 2021. № 4. С. 64–67
3. Самойленко В. В. Удосконалення методів антикризового менеджменту в умовах сучасних інформаційних технологій // *Ефективна економіка*. 2020. № 4. С. 1-8.